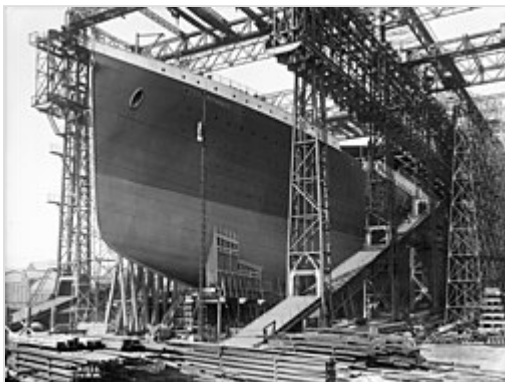

RMS «Titanic»

RMS (også **SS**) **«Titanic»** var et britisk-registrert transatlantisk passasjerskip som forliste på sin jomfrutur fra Southampton i England til New York i USA natt til 15. april 1912,^[3] da det traff et isfjell og sank. Forliset, hvor mellom 1 350 og 1 512 personer omkom, og bare 705 overlevde (675 kvinner og barn), er en av de største og mest kjente maritime katastrofer i fredstid. Det korrekte antall omkomne er aldri fastslått. Rederiet White Star Line oppga ett tall, Handelsdepartementet et annet, og granskingskommisjonen et tredje.

«Titanic» var det andre skipet på tre som ble bygget i White Star Lines Olympic-klassen, de andre var hennes søsterskip RMS «Olympic» og HMHS «Britannic». Skipet var 269 meter langt og 28 meter bredt og var i sin tid verdens største passasjerskip. Skipet bar prefikset RMS (*Royal Mail Steamer*) i tillegg til SS (*Steam Ship*), førstnevnte fordi det fraktet post under kontrakt med det britiske postverket. Skipet hadde fire skorsteiner, men bare tre av dem var i bruk som eksosrør – den fjerde var en såkalt «dummy», lagt til for å gi inntrykket av et sterkere skip, og ble kun brukt til avtrekk og ventilasjon fra byssa. Skipet hadde et mannskap på 885 og var bygget for 2 435 passasjerer.

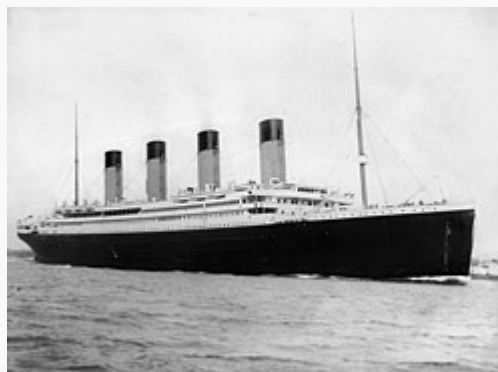
Skipet

Fra bygginga av skroget på «Titanic».

White Star Line-skipet «RMS Titanic» var da det ble bygget det største skipet i verden, og blant de mest luksuriøse. Skipets skrog var avdelt i flere seksjoner, såkalte vanntette skott, slik at selv om to skott ble fylt med vann så ville skipet fortsatt

RMS «Titanic»

«Titanic» forlater Southampton, 10. april 1912

Generell info	
Skipstype	Passasjerskip, Atlanterhavsskip, Dampskip
	Skipsklasse
	Olympic-klassen
Bygget	31. mar. 1912 ved <u>Harland and Wolff</u>
Flaggstat	 <u>Storbritannia</u>
Registerhavn	<u>Liverpool</u>
Eier	<u>White Star Line</u> (31. mars 1912 - 15. april 1912), <u>International Mercantile Marine Company</u>
Status	Sank 15. april 1912, etter å ha kollidert med et isfjell dagen før.
Kjølstrekking	31. mars 1909
Sjøsatt	31. mai 1911
Jomfrutur	april 1912
Forlist	15. april 1912
Destruert	14. april 1912
Kallesignal	MGY, ^[1] HVMP ^[2]
Skrog	Klinket stål
Tekniske data ^[a]	
Skrog	Klinket stål
Lengde	269,1 meter
Bredde	28,2 meter28,19 meter
Dypgående	10,54 meter

«Titanic»s enorme propeller fotografert før sjøsettinga av skipet.

holde seg flytende. Skipet ble bygget ved

Toppfart	24 <u>knop</u>
Hovedmaskin	To trippel ekspansjon dampmaskiner og én dampturbin (midtre propell)
Ytelse	46 000 <u>hestekraft</u>
Tonnasje	46 329
Deplasement	52 310 tonn
Passasjerer	Ca. 1 800 (jomfruturen) 2 435 (maks. kapasitet)
Mannskap	Ca. 880

[RMS «Titanic» på Commons](#)

[RMS «Titanic» på Commons](#)

^{a^}_— Ved overlevering hvis ikke annet er angitt

Tegning av resepsjonen for førsteklassepassasjerene ombord i «Titanic».

Prøvetur 2. april 1912.

skipsverftet Harland and Wolff i Belfast, Irland. Den var med sine 882'6" (269 meter) fot verdens lengste skip, uansett type. Skroget bestod av over 3 000 stålplater, klinket sammen med over 3 millioner nagler. Hun hadde en dobbel bunn (men altså ikke dobbelt skrog) med 88 små hulrom hvor det var plassert ballast- og ferskvannstanker.

Skipet var delt inn i tre forskjellige passasjerklasser: første, andre og tredje klasse.

Dramatisert framstilling av «Titanic»-forliset 1912, tegnet av den tyske marinemaleren Willy Stöwer.

På tredjeklasse hadde lugarene plass til mellom 2 og 10 passasjerer. Veggene var hvite trepaneler med lister langs gulvet. I hver lugar var det også en vaskeservant, et sammenleggbart klappbord, elektrisk lys i taket og knagger på veggen. Spisesalen på tredje klasse var delt inn i to rom på grunn av et vanntett skott. Rommet hadde plass til 478 passasjerer på hver bordsetting. På veggene i spisesalen var det lagt hvitt trepanel, og malerier av omtrent alle skipene til White Star Line hang i salen. Man spiste ved store langbord dekket med hvite duker, og til forskjell fra andre skip var det enkeltstoler i stedet for lange benker. 3. klasse hadde tre fellesarealer under dekk: et stort samlingsrom på D-dekket i baugen, samt et oppholdsrom og et røykerom under poop-dekket helt akterut. 3. klasses promenadedekk var på brønndekket forut og akterut og på poop-dekket. Totalt var det plass til 1.400 passasjerer på 3. klasse.

2. klasse var mer luksuriøs og dyrere enn 3. klasse, og sammenlignet med andre skip var Titanics 2. klassestandard den samme som 1. klassestandarden på andre skip. På 2. klasse var det plass til mellom 2 og 6 personer i hver lugar; Veggene var malt kremhvite og de hadde rødretete vegg-til-vegg-tepper på gulvet. Omtrent alt treverk i lugarene var av mahogni. Det var en sammenleggbart vaskeservant pluss et høyt skap i hver lugar. Spisesalongen lå på D-dekket lenger akterut. Veggene i spisesalen var lyst valnøttre. I trappeoppgangen var det også en heis som gikk syv dekk ned fra båtdekket. Det var også et bibliotek, en barberer og et røykerom.

1. klasse var den dyreste og mest luksuriøse klassen. De fleste lugarene befant seg på C-dekket og B-dekket, men det var også lugarer på E, D, og A-dekket. E-dekk-lugarene var de billigste, men langt fra spartanske. Veggene var belagt med trepanel, malt kremhvite. Sengene var enkeltssenger, med ramme i mahogni. Det var også en vaskeservant, et klesskap og i noen lugarer også en sofa, som kunne brettes ut til en seng. De ordinære 1.klasse-lugarene var dekorert i forskjellige stilarter, som Louis-seize-stil og flere andre. Lugarene på C-dekket var såkalte salongsuiter. De største salongsuitene hadde to soverom, en salong, et bad, et toalett og to garderobesrom. Veggene på soverommene, og i salongen, var i valnøttre. Interiøret var i Louis XVII-stil. På hver side av skipet på B-dekket lå det to store promenadesuiter. Disse var de mest luksuriøse lugarene om bord, og hadde et eget promenadedekk, to soverom, to salonger, to garderobesrom, bad og toalett. Dette var også de

Titanic-katastrofen fikk enorm oppmerksomhet i aviser verden over. Bildet viser forsiden av avisen New York Herald 14. april 1912. Det er fortsatt mange som anser ulykken og følgene av den som en av de viktigste begivenhetene i den moderne verdenshistorien.

Titanics livbåter

dyreste lugarene; de kostet 870 pund eller 2.250 dollar for én reise, mer enn mange av mannskapet tjente i løpet av tjue år. På 1. klasse var der store trapper som forbandt dekkene: En hovedtrapp forut, og en mindre akterut. På D-dekket var det en spisesal i *Louis-seize*-stil med plass til 550 mennesker, samt en salong. På F-dekket lå de tyrkiske dampbadene og svømmebassenget med oppvarmet saltvann. På A-dekket var det leserom, salong, røykerom, trimrom og verandacafé. På B-dekket lå Café Parisien og à la carte-restauranten Ritz. På G-dekket var det også en squashbane.

Jomfruturen og forliset

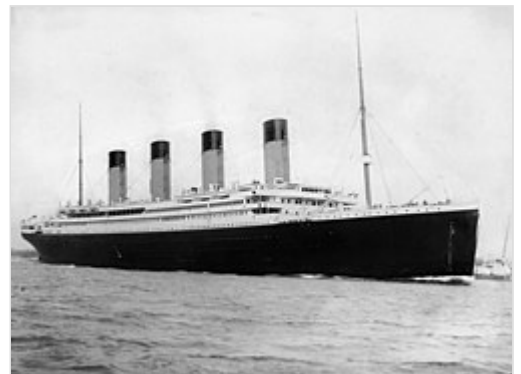
Utdypende artikkel: RMS «Titanic»s forlis

Livbåt med overlevende fra «Titanic»
fotografert av en passasjer på
«Carpathia», skipet som mottok
nødsignalet fra havaristen og kom til
unnsetning.

Fotografi av et isfjell som antas å være
det som senket «Titanic». Fotografiet ble
tatt bare fem dager etter katastrofen.
Isfjellet hadde røde merker og inneholdt
vrakgods.

RMS Titanic

«Titanic» forlot Southampton kl. 12 den 10. april og satte kurs for Cherbourg i Frankrike og deretter Queenstown (nå Cobh) i Irland for å slippe av og på passasjerer. Deretter satte den over Atlanteren med kurs for New York – med 1 316 passasjerer (mange av dem verftsarbeidere og teknikere fra verftet) og et mannskap på 885. Planen var at «Titanic» skulle ankomme New York syv dager senere.

Kaptein på seilingen var den erfarne Edward J. Smith. Også ombord på seilingen var skipets konstruktør Thomas Andrews og direktør for White Star Line J. Bruce Ismay.

Ombord var også 31 norske statsborgere. 28 av disse var på tredjeklassedekket, Arne Fahlstrøm var passasjer på andreklasse og familien Østby på førsteklasse. I alt omkom 20 nordmenn under forliset.

«Titanic» fikk en rekke advarsler om isfjell og tok hensyn til dette ved å sette kursen om lag 20 km lenger sørover enn planlagt. Imidlertid ble ikke farten på skipet satt ned. Klokken 23.40 på posisjon 41°46'N 50°14'V den 14. april 1912 fikk utkikksmannen Frederick Fleet øye på et stort isfjell rett forut og advarte førstestyrmann William McMaster Murdoch på brua, som beordret skipet til å legge roret hardt mot styrbord, (Dette skulle svinge skipet mot babord - med datidens styresystem) og reversere propellene for å styre unna. Dette var ikke tilstrekkelig, og skipet traff isfjellet på styrbord side og rev opp en revne under vannlinjen som gikk langs fem av de vanntette rommene i skroget. Dette førte til at vann strømmet inn i fem av de vanntette avdelingene, ett rom mer enn det skipet kunne tåle for å holde seg flytende. Etter hvert som skipet sank flommet vann over de vanntette skottene og inn i neste kammer, fordi skottene ikke gikk helt opp til hoveddekket.

Ruten for jomfruturen. Der «Titanic» forliste er merket med «x».

Resultatet ble at skipet sank til slutt, klokken 0220. Det er lansert et vell av forskjellige teorier vedrørende flengen i skroget, noen hevder det kun finnes små rifter, andre mener det finnes større flenger. Det er bevist via sonarskanning av baugen at «Titanic» fikk en rekke små rifter hvor kjelerom nr 6 også ble åpnet opp. Årsaken til at flengene kunne oppstå er også omdiskutert: dårlig kvalitet på naglene har blitt lansert som en teori, for svakt stål er en annen; Det er imidlertid klart at skipet tok inn mer vann enn det kunne tåle.

Det ble tidlig klart at skadene var alvorlige nok til å senke skipet, og livbåtene ble gjort klare for evakuering av skipet. Siden reglementet omkring livbåtkapasitet på den tiden bare tok hensyn til skipets vekt og ikke antall personer ombord, hadde ikke «Titanic» nok livbåter til alle ombord, på tross av at Titans livbåter oversteg det påkrevde antall. Ikke alle de livbåtene som var tilgjengelige ble fylt opp, for eksempel ble den første livbåten med plass til 65 personer satt på vannet med kun 28 personer ombord. En annen livbåt beregnet for 40 personer som ble sjøsatt med bare 12.

Låringen av livbåtene gikk med sneglefart. Folk vegret seg for å forlate det (for øyeblikket) trygge skipet – «Titanic» var markedsført som «skipet som praktisk talt ikke kan synke»^[4], og folk på dekk merket lite til skadene den første tiden. Det gikk tre kvarter etter at skipet traff isfjellet før den første livbåten ble låret. Da mannskapet begynte å lære livbåtene helt akterut begynte folk å innse at skipet faktisk sank. Det ble mye oppstyr og bråk rundt livbåtene. Offiserene måtte avfyre skudd i luften for å holde menn unna, frivillige passasjerer og mannskap hjalp til med å holde dem unna. Imens hadde musikerne fra «Titanic»s orkester (som hadde spilt i salongen litt tidligere) flyttet seg ut på dekk, der spilte de helt til båtdekket ble oversvømt.

Nødsignaler var blitt utsendt fra «Titanic» kort tid etter at det ble klart at skipet sank. Et skip ble visuelt observert i natten, men dette skipet oppfattet ikke nødsignalene, som ble gitt i form av nødraketter og CQD/SOS-morsekode. Klokken 01:45 ble den siste raketten avfyrt.

Omtrent kl. 02.10 brøt propellene vannflaten og den fremste skorsteinen falt av. Skipet reiste seg til en 23-graders vinkel, folk nærmest «akte» nedover skipsdørken. Kort tid etter brakk «Titanic» i to på grunn av spenningene i skroget – akterenden hang nå langt over vannflaten, mens forskipet var fylt av vann og lå under sjøen. «Titanic» brakk mellom andre og tredje skorstein. Akterenden som var igjen reiste seg nesten loddrett opp. Det ble stående og «duppe» litt i vannet før den så begynte å gå ned – «som en heis», som overlevende sjefskokk Charles Joughin sa. Titans akterende sank kl. 02.20.

Det var en brann i skott nummer 6 før skipet forlot land, men den ble slukket fort, mange tror dette bidro til at skipet sank, Robert Ballard sa dette under en konferanse etter de fant skipet for første gang.

1 512 (noen kilder hevder 1 356) passasjerer og besetningsmedlemmer omkom – de fleste på grunn av det kalde vannet. 705 overlevde. Blant de overlevende var det dessuten to hunder. Både kapteinen og skipsbyggeren Andrews omkom, mens direktør Ismay ble reddet.

De overlevende ble plukket opp av Cunard-skipet «Carpathia», som hadde hørt nødsignalene over radio og gått mot havaristen straks meldingen ble mottatt. De overlevende ble brakt til New York. 328 omkomne ble funnet, de fleste av dem ble begravd i Halifax på Nova Scotia.

Etter forliset

Tapet av «Titanic» kom som et sjokk på publikum, og førte til flere sikkerhetstiltak for sjøfarten. En organisert ispatrulje i Nord-Atlanteren ble opprettet og drives ennå av den amerikanske kystvakten. Nye regler om antall livbåter ble utformet. Nye regler for telegrafvakt ble også utformet – det nærliggende skipet som «Titanic» hadde observert visuelt hadde ikke telegrafist på vakt. Hva som kunne ha skjedd dersom dette skipet hadde oppfattet SOS-signalet til «Titanic» blir kun spekulasjoner, men trolig kunne omfanget av katastrofen ha vært redusert. Et automatisk system for telegrafvakt kom først senere – ved å sende en bestemt sekvens av signaler, kunne telegrafister på skip i nød utløse en alarm ombord i alle skip som mottok signalet. Dette ble blant annet benyttet ved forliset av «Andrea Doria».

I tillegg til ovennevnte tiltak ble konstruksjonen av skipskrog endret og flere skip fikk dobbeltskrog med to lag («Titanic» hadde dobbel *bunn* men ikke dobbelt *skrog*, slik som for eksempel «Great Eastern» hadde).

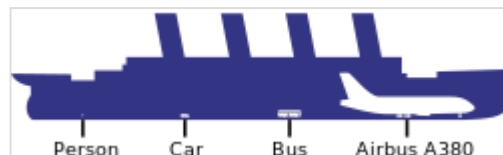
Vraket ble funnet 1. september 1985 av et fransk-amerikansk team ledet av Jean-Louis Michel og Robert D. Ballard. Oppdagelsen av vraket bekreftet at skipet hadde brukket i to.

Dramatisering

Forliset har blitt dramatisert i flere filmer, mest kjent er den Oscar-belønnede spillefilmen Titanic fra 1997, regissert av canadieren James Cameron. Mange regner imidlertid filmen A Night To Remember fra 1958 som den beste og riktigste. Filmen er basert på Walter Lords bok med samme navn. Det er også utgitt en mengde bøker om «Titanic»-katastrofen. En 3D-versjon av spillefilmen fra 1997 ble gitt ut i 2012.

Se også

- Liste over passasjerene ombord på RMS «Titanic»
- Liste over norske passasjerer om bord på RMS «Titanic»
- Filmen Titanic fra 1997

Størrelsen på «Titanic» sammenlignet med f.v. en person, en moderne personbil, en buss og våre dagers største passasjerfly, Airbus A380.

En av livbåtene med overlevende fra «Titanic»s forlis.

- [Encyclopedia Titanica](#)

Referanser

1. [^] <https://www.brunswickgroup.com/review-article-20-i1882/>; forfatternavn: Michael Hughes; verkets språk: engelsk; utgivelsesdato: 1. desember 2011; besøksdato: 24. september 2019.
2. [^] <https://libguides.ncl.ac.uk/Titanic>.
3. [^] Datoen tilsvarer hvorledes skipsfarten angir tidspunkt ifølge den relevante tidssonen, i dette tilfellet UTC minus 3 h, 27 min. se f.eks. Stephen Spignesi: *Titanic*. Goldmann, München 2000, s.90, ISBN 3-442-15068-X, jvfr. også den amerikanske senatkomiteens rapport, som angir tidspunktet som «Klokken 23.46 skipstid, dvs. 22.13 New York-tid lørdag den 14. april, [...]»
4. [^] Se denne lenken fra norsk «Titanic»-brosjyre: <http://www.nrk.no/programmer/radio/norgesglasset/1.4093083>

Litteratur

- Walter Lord: *Titanic: Skipet som ikke kunne synke* oversatt, (med tillegg om norske passasjerer) av [Jostein Nyhamar](#)

Oslo 1988 Cappelen. Original tittel: «A night to remember». ISBN 82-02-17568-2

Boka inneholder komplette passasjerlister.

- Liv Marit Haakenstad: *Slektsgranskerens guide til utvandringen 1825 – 1930*. Orion forlag 2008. ISBN 978-82-458-0848-3

Eksterne lenker

- ^(en) [Titanic \(ship, 1911\)](#) – kategori av bilder, video eller lyd på [Commons](#)
- ^(en) [RMS Titanic](#) – galleri av bilder, video eller lyd på [Commons](#)
- Norsk øyenvitne til Titanics forlis- lydklipp - NRK skole (<http://www.nrk.no/skole/klippdetalj?topic=nrk:klipp/639411>)
- Animasjon, Video av forliset [1] (https://m.youtube.com/watch?v=RjIU_3X3M9E)

Hentet fra «https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=RMS_«Titanic»&oldid=24250729»

▪